

1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Onderwijs, training en testen van nieuwe technieken
1.2	Looptijd van het project	1-1-2018 - 31-12-2022
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	onderwijs, training, competentie dossier

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

- Fundamenteel onderzoek
- Translationeel of toegepast onderzoek
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
- Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
- Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
- Hoger onderwijs of opleiding
- Forensisch onderzoek
- Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1	Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	De doelstelling van de dierproeven in dit project is om medewerkers te trainen in een aantal eenvoudige of complexe handelingen aan proefdieren in het kader van hun onderzoek, opleiding of stage. Bevoegde of nog onbevoegde medewerkers voeren onder toezicht van bevoegde medewerkers handelingen uit aan proefdieren. Zodoende bekwamen zij zich in de technieken en handelingen die nodig zijn voor het verzorgen van de dieren of het doen van hun onderzoek op een wijze die het – onder omstandigheden – maximale welzijn van het proefdier garandeert. Wij geven met dit project invulling aan onze wettelijke verplichting.
3.2	Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Door dit project wordt bereikt dat medewerkers getraind en gekwalificeerd worden om proefdieren te verzorgen en dierproeven uit te voeren conform de wet- en regelgeving.
3.3	Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Maximaal: 1050 zebravissen; 3150 andere vis; 5000 muis; 1000 rat; 25 konijn; 25 cavia; 25 gerbil; 1500 kip; 1500 varken; 700 koeien; 25 schapen; 25 geiten; 25 paarden; 25 kwartels; 25 ganzen; 25 duiven; 25 parelhoenders; 25 kalkoenen; 125 katten; 25 kikkers; 25 reptielen.
3.4	Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	De dieren zullen terminaal ongerief hebben (anesthesie en daar niet meer van bijkomen) of licht ongerief. De handelingen worden stapsgewijs uitgevoerd onder leiding van bekwame trainers. In een aantal gevallen, wanneer (nieuwe) chirurgische technieken geleerd of onderhouden moeten worden en het is nodig dat het dier bijkomt uit de anesthesie is het ongerief matig. Indien er meer dan matig ongerief optreedt wordt de training onmiddellijk gestopt.

3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	zebravis 1050 licht ongerief andere vis 3150 licht ongerief waarvan 50 % terminaal (1575) Muis 4750 licht ongerief waarvan 30 % terminaal (1425) Muis 250 (5 % van totaal) matig ongerief Rat 950 licht ongerief waarvan 30 % terminaal (285) Rat 50 matig ongerief (5 % van totaal) Cavia 25 licht ongerief Konijn 25 licht ongerief Gerbil 25 licht ongerief Kip 1500 licht ongerief Varken 1400 licht ongerief, waarvan 10 % terminaal (140) Varken 100 matig ongerief (7,1 % van totaal) Koe 650 licht ongerief Koe 50 matig ongerief schaap 25 licht ongerief; geit 25 licht ongerief; paard 25 licht ongerief; kwartel 25 licht ongerief; gans 25 licht ongerief; parelhoen 25 licht ongerief; kalkoen 25 licht ongerief; duif 25 licht ongerief; katten 125 licht ongerief; kikkers 25 licht ongerief; reptielen 25 licht ongerief
3.6	Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	Een deel van de dieren wordt na of tijdens de training gedood, bijvoorbeeld bij een experiment onder verdoving waaruit het dier niet meer bijkomt Een deel van de dieren zal in leven blijven en worden ingezet voor trainingen of onderzoek.

4 Drie V's

4.1	Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Om de gewenste vaardigheid te krijgen en te toetsen moet ook worden geoefend met levende dieren. De training begint standaard met een theoretische scholing, gevolgd door uitleg van de te leren handeling, indien mogelijk aan de hand van een schriftelijke werkinstructie, een instructie film, of een demonstratie op een dood dier. Zoveel mogelijk worden dieren gebruikt die toch al moeten worden afgevoerd vanwege leeftijd, verkeerd genotype of overtolligheid (bijvoorbeeld vanwege het voortijdig stoppen van een experiment).
-----	---	---

4.2	Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Voorafgaand aan iedere training wordt bepaald of de training daadwerkelijk nodig is en hoeveel dieren hiervoor gebruikt mogen worden met inachtneming van de alternatieven zoals hierboven geschetst om zo het aantal dieren zo laag mogelijk te houden. Waar mogelijk worden de handelingen gecombineerd. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat het cumulatieve ongerief voor het individuele dier maximaal matig mag zijn.
4.3	Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	De keuze voor de diersoorten is gebaseerd op het lopende en voorgenomen onderzoek bij deze vergunninghoudende instelling en op het onderwijs zoals dat momenteel gegeven wordt.
4.4	Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.	Er wordt alleen getraind met trainers die bekwaam zijn in het hanteren en behandelen van deze diersoorten. Om het ongerief zoveel mogelijk te vermijden en te verminderen wordt er indien nodig gebruik gemaakt van adequate anesthesie en eventueel analgesie. Waar mogelijk wordt de techniek in een terminaal experiment onder anesthesie geleerd.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum	12 januari 2018
Beoordeling achteraf	Nee
Andere Opmerkingen	Nee